

منطق

۱- گزینه «۴» - علامت حد وسط (ادیب) در هر دو مقدمه منفی است \Leftarrow شرط دوم را ندارد.
(ب) شرایط سه گانه را دارد.

(پ) علامت حد وسط (شیر) در هر دو مقدمه منفی است، هم چنین علامت گربه در نتیجه مثبت اما در مقدمه منفی است \Leftarrow شرط دوم و سوم را ندارد.

(ت) علامت حد وسط (معلم) در هر دو مقدمه منفی است \Leftarrow شرط دوم را ندارد.

بنابراین شرایط آ و ت از جهت شرایط معتبر بودن قیاس یکسان است. (اژدری) (درس هشتم)

۲- گزینه «۱» - (آ) در شکل چهارم موضوع نتیجه، محمول مقدمه اول است، بدین ترتیب در این جا علامت موضوع نتیجه مثبت است اما در مقدمه علامت منفی دارد پس شرط سوم را ندارد.

(ب) در شکل اول حد وسط محمول مقدمه اول و موضوع مقدمه دوم است، بنابراین در این مورد علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی بوده و شرط دوم رعایت نشده است.

(پ) در شکل سوم حد وسط در هر دو مقدمه موضوع است، بنابراین در این مورد علامت حد وسط که هر دو مقدمه منفی بوده و شرط دوم رعایت نشده است.

بنابراین در هیچ یک از این موارد قیاس معتبری دیده نمی شود. (اژدری) (درس هشتم)

۳- گزینه «۴» - بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: علامت «ب» در نتیجه مثبت اما در مقدمه منفی است، بنابراین اگر این گزینه نتیجه قیاس باشد قیاس صحیح نیست.

گزینه «۲»: علامت «ب» در نتیجه مثبت اما در مقدمه منفی است، پس این گزینه نیز قیاس درستی نمی سازد.

گزینه «۳»: چنان چه این گزینه را به جای نتیجه بنشانیم قانون نتیجه قیاس زیر پا گذاشته می شود.

بنابراین گزینه «۳» صحیح است. (اژدری) (درس هشتم)

۴- گزینه «۳» - اگر این قیاس مغالطه باشد این که بگوییم «آ» و «ب» نمی توانند هم زمان کاذب باشند غلط است. بنابراین در این فرض مقدمه اول مانع الجمع است و در قیاس استثنایی مانع الجمع در صورت اثبات یکی از طرفین، طرف دیگر نفی می شود. پس گزینه «۲» درست است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در فرض صحت این قیاس مقدمه اول می تواند حقیقی یا مانع الرفع باشد.

گزینه «۲»: چنان که گفته شد اگر این قیاسی معتبر نباشد، مقدمه اول مانع الجمع است.

گزینه «۴»: اگر «آ» و «ب» نتوانند هم زمان صادق باشند ممکن قضیه حقیقی باشد و در این حالت قیاس معتبر است. (اژدری) (درس نهم)

۵- گزینه «۱» - تنها عدد اول زوج ۲ است، بنابراین اگر یک عدد زوج، عدد اول باشد غیر از ۲ نیست و اگر عدد اول نباشد غیر از ۲ است، هم چنین اگر یک عدد زوج، غیر از ۲ باشد اول نیست و اگر غیر از ۲ نباشد اول است. در نتیجه نوع قضیه در گزینه «۱» حقیقی است نه مانع الخلو.

(اژدری) (درس نهم)

۶- گزینه «۳» - اگر قضیه «الف» کاذب باشد، «غیر الف» که نقیض آن است صادق است، بنابراین مقدم اثبات می شود و نام این حالت قاعده وضع مقدم است، نتیجه نیز ثبوت تالی یعنی «ب» است.

رد سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «الف» نقیض مقدمه اول است و اگر مقدمه دوم باشد با رفع تالی مواجهیم که مغالطه است.

گزینه «۲»: اگر مقدمه دوم «ب» باشد، با وضع تالی روبهرو هستیم که مغالطه است و چیزی را اثبات نمی کند.

گزینه «۴»: از حیث معنوی در قضیه شرطی متصل تالی همواره دنباله مقدم است، اما در این جا از حیث ظاهری مقدم در دنباله تالی آمده است.

(اژدری) (درس نهم)

۷- گزینه «۴» - بررسی گزینه ها:

گزینه «۲» می توان قضیه را به شکل (اگر کسی دانا باشد، آن گاه تواناست) بازنویسی کرد که یک قضیه شرطی است. گزینه های «۱» و «۳» نیز

(چو) معنای (اگر) دارد و نوع قضا یا شرطی است. در مقابل در گزینه «۴» (چو)، معنای (هنگامی که) می دهد و می توان آن را به این شکل

بازنویسی کرد: هنگامی که بهاران آمد، جهان سرسبز شد. همان طور که پیداست این جمله ساختار و معنای اگر - آن گاه ندارد و برخلاف سایر

گزینه ها شرطی متصل نیست. (اژدری) (درس نهم)

۸- گزینه «۲» - بررسی موارد:

«آ»: دو طرف قضیه نه می‌توانند همزمان صادق باشند و نه می‌توانند همزمان جزئی باشند ← حقیقی

«ب»: یک قضیه منفصل نمی‌توانند همزمان مانع الخلو و حقیقی باشد اما ممکن است هیچ‌یک از این دو نبوده و مانع الجمع باشد ← مانع الجمع

«پ»: ممکن است هوای فردا نه بارانی باشد نه آفتابی، بنابراین دو طرف قضیه می‌توانند همزمان صادق باشد. اما اگر فرض کنیم (هوای فردا بارانی نیست) کاذب است یعنی (هوای فردا بارانی است)، صادق است و در نتیجه طرف دیگر قضیه یعنی (هوای فردا آفتابی نیست)، قطعاً صادق است. همچنین اگر فرض کنیم (هوای فردا آفتابی نیست)، کاذب است یعنی (هوای فردا آفتابی است)، صادق است و در نتیجه طرف اول قضیه یعنی (هوای فردا بارانی نیست)، قطعاً صادق است ← مانع‌الرفع

«ت»: جایزه می‌تواند هم نقدی هم غیرنقدی باشد، اما نمی‌تواند هیچ‌یک از این دو نباشد ← مانع‌الرفع

بنابراین «پ» و «ت» از یک نوع هستند. (اژدری) (درس نهم)

۹- گزینه «۲» - دو طرف یک قضیه مانع الجمع نمی‌توانند همزمان صادق باشند، اما ممکن است همزمان کاذب باشند، شبیه این حالت در تضاد

دیده می‌شود نه تناقض، زیرا دو قضیه متناقض نه می‌توانند همزمان صادق باشند و نه می‌توانند همزمان کاذب باشند. (اژدری) (درس نهم)

۱۰- گزینه «۱» - در قضایای شرطی متصل مقدم مستلزم تالی است، یعنی ثبوت مقدم، ثبوت تالی را در پی دارد و از طرف دیگر تالی تابع و لازمه مقدم است. یعنی ثبوتش در پی ثبوت مقدم می‌آید. در مورد قسمت دوم تست نیز باید گفت که تکذیب جزء اول مقدمه اول هم در قیاس استثنایی رخ می‌دهد و هم در قیاس استثنایی انفصالی، بنابراین نوع قیاس مورد نظر مشخص نیست. (اژدری) (درس نهم)